

Energievoorziening In Brabant en Zeeland in tien punten

Introductie: de focus van VNO-NCW Brabant Zeeland

Een met veel bombarie verkozen Amerikaans president, een instabiel kabinet, geopolitiek onrust en een alsmaar versnellende technologische ontwikkeling: de wereld verandert razendsnel. Dat brengt naast kansen ook uitdagingen met zich mee. Ondertussen blijft het klimaat een dringende kwestie. Geen dag gaat voorbij zonder berichten over opwarming van de aarde en de noodzaak om over te stappen op groene energie. Hoewel duurzame oplossingen nog niet panklaar zijn, zien we steeds meer creatieve oplossingen die licht aan het einde van de tunnel bieden. Maar dat vraagt wel om een helder beeld over de huidige stand van zaken. Met die vraag in gedachten hebben we een poging gedaan de belangrijkste feiten en cijfers over de Nederlandse energievoorziening in kaart te brengen. Zodat onze leden op basis van feiten in staat zijn de juiste keuzes te maken op energiegebied.

1. Energietransitie

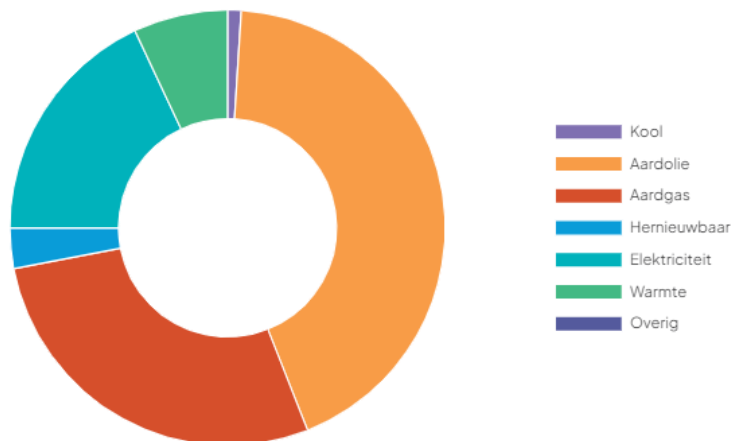
Het klimaat verandert. In de afgelopen 130 jaar zijn er steeds meer broeikasgassen in de atmosfeer terechtgekomen, wat ervoor zorgt dat het steeds warmer wordt op aarde. Wetenschappers stellen vast dat dit komt door koolstofdioxide (CO₂). Dit komt vrij bij verbranding van fossiele brandstoffen zoals olie, gas en steenkool. De energietransitie staat voor de overgang van energieopwekking uit fossiele brandstoffen naar energieopwekking uit duurzame bronnen.

2. Energieakkoord/Klimaatakkoord

Het Energieakkoord voor duurzame groei, kortweg het Energieakkoord, is de overeenkomst uit 2013 tussen de overheid en ruim 40 organisaties over energiebesparing, duurzame energie en klimaatmaatregelen. In 2019 volgde Klimaatakkoord deze op, met VNO-NCW als medeondertekenaar. In het Klimaatakkoord staan meer dan 600 maatregelen om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan.

3. Gaan we het halen?

Het Planbureau voor de Leefomgeving ([PBL](#)) is kritisch over de klimaatplannen van het nieuwe kabinet. De doelstelling om de broeikasgassen in 2030 met 55% te reduceren ten opzichte van 2019, wordt waarschijnlijk niet gehaald. Ook onze achterban heeft zorgen over de energietransitie, vooral vanwege de hoogte van de energiekosten enerzijds en de belemmerende wet- en regelgeving anderzijds. Die stimuleert

verduurzaming van de bedrijfsvoering onvoldoende. Veranderende geopolitieke verhoudingen spelen daarbij ook een rol (bron: CBS & PBL). Een aandachtspunt is verder het consumentengedrag. Productie naar elders verplaatsen leidt per saldo niet tot minder uitstoot wanneer de consumptiepatronen niet wijzigen

4. Zorgen van ondernemers

Uit enquêtes blijkt dat de achterban van VNO-NCW Brabant Zeeland bezorgd is over:

- Stijgende energiekosten;
- Toegenomen regeldruk;
- Stroperige vergunningverlening;
- Conflicterende regels, zoals de stikstofimpasse, die verduurzamingsplannen bemoeilijken;
- Wisselend overheidsbeleid.

In een dynamische wereld moeten bedrijven continu in beweging blijven en volop investeren in nieuwe markten en producten. Een complex en inconsistent overheidsbeleid werkt belemmerend.

5. Energiesysteem veranderen kost tijd

Netcongestie wordt een steeds groter probleem en we willen van het gas af, maar elektrificatie kost tijd. Meer tijd dan wenselijk. Het gevolg: een wachtlijst met meer dan 10.000 bedrijven voor een zakelijke aansluiting. En de uitrol van buizen voor groene waterstof kost meer tijd dan we willen. Onze toekomstige energievoorziening bestaat volgens de kenners uit elektronen en moleculen: stroom en groen gas/waterstof of een vergelijkbaar alternatief. Voor het zover is, kunnen we helaas (nog) niet zonder aardgas, hoe graag we dat ook zouden willen. Dit heeft voor ons ook gevolgen voor de plannen

om de gastarieven bovenwaarts aan te passen: dat voornemen dient te worden gerelateerd aan de beschikbaarheid van alternatieven.

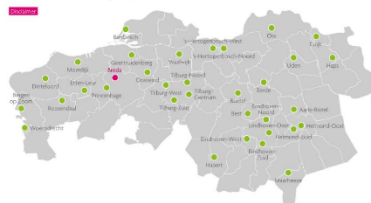
De nieuwe realiteit

Toegang tot het elektriciteitsnet is niet langer vanzelfsprekend

- Op dit moment staan er zo'n **7500 bedrijven** (opwek & afname) op onze wachtlijsten (heel Enexis-gebied). Goed voor ruim **24000 MW**.
- Wekelijks komen er zeker **60 klanten** bij op onze wachtlijst.
- We verzetten veel werk, het is **niet genoeg** om aan enorme klantvraag te voldoen.
- Een aansluiting op het elektriciteitsnet is helaas **niet langer vanzelfsprekend**. De komende **10 jaar tot 15 jaar** hebben we te maken met wachtlijsten voor grootzakelijke klanten.

Bekijk per station het aantal aanvragen, en het gevraagd contractvermogen voor afname of levering van elektriciteit bij Enexis. En wanneer naar verwachting meer capaciteit voor grootzakelijke klanten beschikbaar komt. Weten op welk station je bent aangesloten? Door de beschikbaarheid voor teruglevering of voor afname.

Wachtlijsten Noord-Brabant
Versie: 8 mei 2024

Update wachtlijstkaarten per station
Zie hier de kaartjes per provincie:

- Groningen
- Drenthe
- Overijssel
- Noord-Brabant
- Limburg

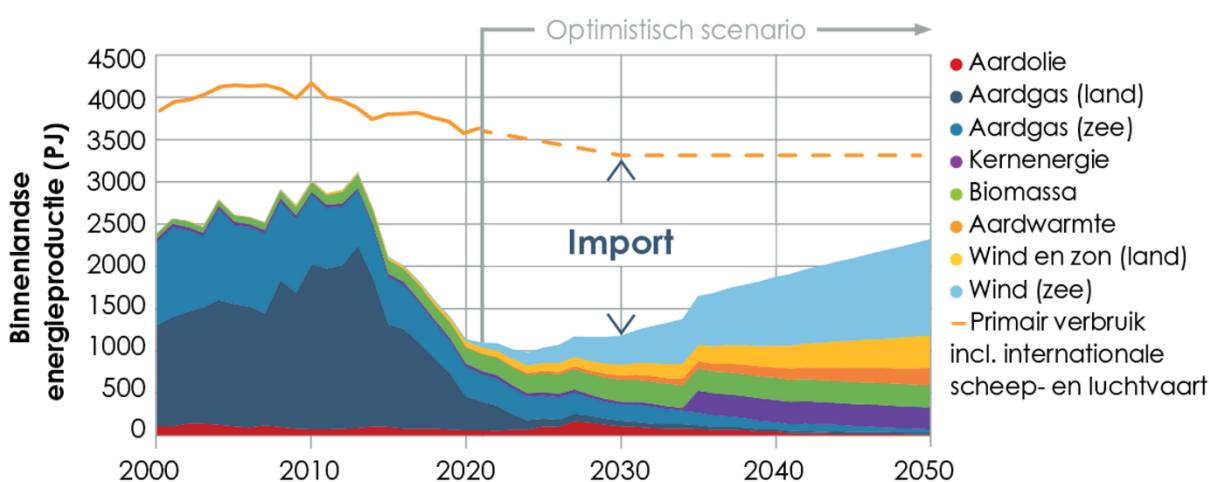
ENEXIS
NETBEHEER

Breda	
Wachtlijst voor afname	
Aantal aanvragen	93
Gevraagd contractvermogen voor afname	36,5 MW
Uitbreiding 2025	11,4 MW
2026	26,1 MW
Wachtlijst voor teruglevering	
Aantal aanvragen	68
Gevraagd contractvermogen voor teruglevering	36,5 MW
Uitbreiding	Op dit station staat geen uitbreiding gepland voor grootzakelijke klanten.
Extra capaciteit	
In samenwerking met Enexis wordt onderzoek naar de beschikbaarheid van extra capaciteit in het gebied uitgevoerd. Dit kan tot aanvragen voor extra capaciteit leiden. De beschikbaarheid van extra capaciteit wordt op dit kaartje weergegeven.	

6. Hoe komen we aan onze stroom?

Stroom gaat dus een steeds grotere rol spelen in onze energievoorziening. Maar dan wel duurzaam opgewekt: zon en wind met de bijbehorende opslagtechnieken. Het bijgaande kaartje geeft weer hoe ons land in de toekomst aan zijn energie komt. Zon en wind – op bedrijventerreinen – maximaal stimuleren en restwarmte beter benutten, maar daarmee zijn we er niet. Daarom voorzien we een belangrijke rol voor een nieuwe generatie kernreactoren (small modular reactors) om in het stroomtekort te voorzien. Onderstaand is een interessante grafiek van Energie Beheer Nederland (EBN) te zien.

DE IMPORTKLOOF VAN NEDERLAND

7. Innovatie, innovatie, innovatie

Onze energievoorziening staat de komende jaren voor grote veranderingen: bezuinigen waar mogelijk, verduurzamen in hoog tempo en tegelijkertijd internationale uitdagingen het hoofd bieden. Gelukkig hebben we in onze regio een sterk bedrijfsleven, dat volop innoveert. Want innovatie is essentieel om de slag te maken naar een broeikasgasvrije wereld die tegelijkertijd zowel de welvaart op peil houdt als de klimaatopwarming beheerst. Innovatie ontstaat door onderzoek van wetenschappers, maar ook door ondernemers die nieuwe dingen uitproberen. Laten we dat vooral stimuleren.

8. Voorspelbaar, stimulerend overheidsbeleid

Een broeikasgasvrij Nederland verlangt een radicaal ander energiesysteem. Voorbeelden in de eigen regio – bijvoorbeeld de Brainport Industry Campus – tonen hoe een integraal energiesysteem op bedrijventerreinen eruit kan zien. Dit leidt tot een veel lager en schoner energieverbruik. Dat betekent dat de energievoorziening op de huidige bedrijventerreinen op de schop moet. We noemen dat momenteel energiehub, zonder precies te weten welke gedaante zij aannemen. De huidige wet- en regelgeving staat dat niet of onvoldoende toe en moet in hoog tempo op de schop, met de garantie dat investeringen terugverdiend kunnen worden. Daarvoor is een stabiel beleid nodig.

Kamer smijt in één nacht met miljarden: spaartaks omhoog, hoger minimumloon en goedkoper bier en brandstof

In het holst van de nacht, zo rond drie uur, heeft de Tweede Kamer met miljarden geschoven in de laatste stemmingen voor het verkiezingsreces. Onder meer om het minimumloon te kunnen verhogen, de accijns op brandstof laag te houden en voor lagere rente bij studieleningen. Ook gaan spaarders meer belasting betalen. Hieronder alle besluiten op rij:

9. Onze rol: stimuleren en belonen

In het licht van het bovenstaande is onze rol vooral stimuleren van bedrijven om de juiste dingen te doen. En bij de overheid aan te dringen op wet- en regelgeving die de verduurzaming maximaal faciliteert. Om die rol goed te kunnen spelen, is het essentieel om te weten wat bedrijven op dit punt beweegt en ervaren. Vandaar onze inspanningen via onze dochterorganisatie VNO-NCW Co-creatie om de energietransitie op bedrijventerreinen actief te realiseren.

10. Acties in 2025

In 2025 organiseren wij:

- Twee bijeenkomsten over ‘Netcongestie, wat nu?’, één in het oosten en één in het westen van onze regio.
- Een workshop met de Technische Universiteit Eindhoven (TU/e) over nieuwe technieken op het gebied van verduurzaming van de energievoorziening.

Met deze acties willen we bedrijven concrete oplossingen bieden en innovatie in de regio blijven stimuleren. En vragen we de overheid om de regie te pakken door vernieuwing niet tegen te houden, maar te faciliteren. En met een voorspelbaar beleid stimuleert de overheid op de juiste manier bedrijven om voorop te gaan in de energietransitie.

Vragen of meer informatie?

Neem dan contact op met Jan van Mourik,
belangenbehartiger milieu en duurzaamheid
mourik@vnoncwbrabantzeeland.nl | [06 – 25 05 15 09](tel:06-25051509)

www.vnoncwbrabantzeeland.nl

